

ODLUKA (EU) 2023/549 EUROPSKE SREDIŠNJE BANKE**od 6. ožujka 2023.****o pristupu određenim podacima iz sustava TARGET i o njihovoj upotrebi i stavljanju izvan snage
Odluke ESB/2010/9 (ESB/2023/3)**

UPRAVNO VIJEĆE EUROPSKE SREDIŠNJE BANKE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno prvu i četvrtu alineju njegovog članka 127. stavka 2.,

uzimajući u obzir Statut Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke, a posebno prvu i četvrtu alineju njegovog članka 3. stavka 1. i članak 22.,

budući da:

- (1) Transeuropski automatizirani sustav ekspresnih novčanih transakcija u realnom vremenu na bruto načelu (TARGET2) trenutačno je uređen Smjernicom ESB/2012/27 ⁽¹⁾. Od 20. ožujka 2023. sustav TARGET2 zamijenit će se sustavom TARGET, trećom generacijom platnih sustava u eurima koji omogućavaju namiru u novcu središnje banke. Sustav TARGET uređen je Smjernicom (EU) 2022/912 Europske središnje banke o novoj generaciji transeuropskog automatiziranog sustava ekspresnih novčanih transakcija u realnom vremenu na bruto načelu (TARGET) (ESB/2022/8) ⁽²⁾ a Smjernica ESB/2012/27 stavlja se izvan snage s učinkom od 20. ožujka 2023. Komponente sustava TARGET pravni su sljednici odgovarajućih komponenti sustava TARGET2.
- (2) Kao i sustav TARGET2, sustav TARGET sastoji se od više sustava za namiru u realnom vremenu na bruto načelu, od kojih svaki čini komponentu sustava kojom upravlja središnja banka Eurosustava (SB). Smjernicom (EU) 2022/912 (ESB/2022/8) usklađuju se u najvećoj mogućoj mjeri pravila koja uređuju komponente sustava TARGET.
- (3) Komponente sustava TARGET2 koje su u vlasništvu i kojima upravljaju središnje banke Eurosustava zajedno su utvrđene kao sistemski važan platni sustavi (SIPS) za potrebe Uredbe Europske središnje banke (EU) br. 795/2014 (ESB/2014/28) ⁽³⁾. Očekuje se slično tome da će odgovarajuće komponente sustava TARGET, kao platnih sustava koji zamjenjuju te komponente sustava TARGET2, biti obuhvaćene područjem primjene Uredbe (EU) br. 795/2014 (ESB/2014/28) i da će trebati ispunjavati nadzorne zahtjeve utvrđene u toj Uredbi.
- (4) Člankom 28. stavkom 1. dijela I. Priloga I. Smjernici (EU) 2022/912 (ESB/2022/8) nalaže se svim središnjim bankama (SB) da čuvaju povjerljive informacije o plaćanjima koje pripadaju sudionicima koji imaju račune u sustavu TARGET kod tih središnjih banaka.
- (5) Člankom 28. stavkom 3. dijela I. Priloga I. Smjernici (EU) 2022/912 (ESB/2022/8) omogućuje se svim središnjim bankama da objave informacije o plaćanjima koje se odnose na sudionika dobivene tijekom rada odgovarajuće komponente sustava TARGET za određene potrebe.
- (6) Kad upotreba agregatnih podataka o plaćanju u sustavu TARGET nije dovoljna da bi središnje banke osigurale djelotvorno funkcioniranje sustava TARGET, središnje banke trebale bi imati pristup podacima na razini transakcija dobivenima iz sustava TARGET o sudionicima sudionika svih komponenti sustava TARGET2, uključujući neizravne sudionike i imatelje dostupnog BIC-a. Pristup svih središnjih banaka navedenim podacima na razini transakcija neophodan je i za izvršavanje javnih zadaća Eurosustava kao tijela nadležnog za nadzor sustava TARGET u slučaju kada upotreba agregatnih podataka o plaćanju u sustavu TARGET nije dostatna. Osim toga, pristup svih središnjih banaka navedenim podacima na razini transakcija potreban je i radi provođenja analiza potrebnih za makrobonitetni nadzor, financijsku stabilnost, financijsku integraciju, tržišne operacije, sanaciju i funkcije monetarne politike i jedinstveni nadzorni mehanizam, u skladu s načelom razdvajanja.

⁽¹⁾ Smjernica Europske središnje banke od 5. prosinca 2012. o Transeuropskom automatiziranom sustavu ekspresnih novčanih transakcija u realnom vremenu na bruto načelu (sustav TARGET2) (ESB/2012/27) (SL L 30, 30.1.2013., str. 1.).

⁽²⁾ Smjernica (EU) 2022/912 Europske središnje banke od 24. veljače 2022. o novoj generaciji transeuropskog automatiziranog sustava ekspresnih novčanih transakcija u realnom vremenu na bruto načelu (TARGET) i stavljanju izvan snage Smjernice 2013/47/EU (ESB/2012/27) (ESB/2022/8) (SL L 163, 17.6.2022., str. 84.).

⁽³⁾ Uredba Europske središnje banke (EU) br. 795/2014 od 3. srpnja 2014. o nadzornim zahtjevima za sistemski važne platne sustave (ESB/2014/28) (SL L 217, 23.7.2014., str. 16.).

- (7) Pristup središnjih banaka podacima na razini transakcija svih sudionika trebao bi biti ograničen na ono što je potrebno kako bi središnje banke mogle provoditi kvantitativne analize transakcijskih tokova između sudionika ili izrađivati numeričke simulacije procesa namire u sustavu TARGET u skladu s člankom 28. stavkom 3. dijela I. Priloga I. Smjernici (EU) 2022/912 (ESB/2022/8) i njezinim provedbenim odredbama, a takav bi pristup trebao isključiti sve informacije o klijentima sudionika, osim ako su ti klijenti imatelji dostupnog BIC-a.
- (8) Kada ih provode središnje banke u svojstvu operatora sustava TARGET, kvantitativne analize i numeričke simulacije trebale bi služiti isključivo za osiguranje djelotvornosti ustroja sustava TARGET, pružanje potpore usklađenosti s očekivanjima nadzora, analizu pogrešaka u radu sustava TARGET, analizu obrazaca plaćanja i razina likvidnosti, praćenje učinaka njegovih mehanizama određivanja cijena te izradu analiza troškova i koristi dodatnih značajki i usluga. Kada ih provode središnje banke u svojstvu nadzornih tijela sustava TARGET, te kvantitativne analize i numeričke simulacije trebale bi služiti posebno za analizu i praćenje rizika u sustavu TARGET i potporu redovitim i ad hoc procjenama nadzora u skladu s primjenjivim standardima. Ako ih središnje banke provode kao potporu drugim ključnim funkcijama središnje banke, te kvantitativne analize i numeričke simulacije trebale bi služiti posebno za analizu kretanja na tržištu novca, procjenu financijske integracije u europodručju, praćenje salda središnje banke i distribuciju likvidnosti.
- (9) Od iznimne je važnosti očuvanje povjerljivosti podataka na razini transakcija. U tu svrhu pristup podacima na razini transakcija i upotreba tih podataka trebaju biti ograničeni na malu grupu određenih članova osoblja središnjih banaka. Osim pravila o profesionalnom ponašanju i povjerljivosti koja se primjenjuju na osoblje središnje banke, Odbor za tržišnu infrastrukturu (MIB) trebao bi utvrditi posebna pravila za pristup podacima na razini transakcija i njihovu upotrebu. Središnje banke trebaju osigurati da njihovi određeni članovi osoblja poštuju ta pravila, dok MIB treba pratiti poštovanje tih pravila.
- (10) MIB treba imati mogućnost objave informacija koje se dobivaju upotrebom podataka na razini transakcija, pod uvjetom da se tim informacijama ne omogućava izravna ili neizravna identifikacija sudionika ili klijenata sudionika.
- (11) Zahvaljujući analitičkom okružju sustava TARGET Eurosustav provodi kvantitativne analize i numeričke simulacije primjenjujući podatke na razini transakcija.
- (12) Osim članka 28. stavka 3. dijela I. Priloga I. Smjernici (EU) 2022/912 (ESB/2022/8), koji obuhvaća podatke na razini transakcija, u članku 28. stavku 5. dijela I. Priloga I. Smjernici (EU) 2022/912 (ESB/2022/8) navodi se da središnje banke mogu upotrebljavati, otkrivati ili objavljivati informacije o plaćanjima sudionika ili klijenata sudionika u statističke, povijesne, znanstvene ili druge svrhe pri obavljanju svojih javnih funkcija ili funkcija drugih osoba javnog prava kojima se informacije otkrivaju, pod uvjetom da nije moguće, izravno ili neizravno, identificirati sudionika ili njegove klijente. Ne dovodeći u pitanje pravo središnjih banaka da se njima koriste, otkrivaju ili objave takve informacije u skladu s ovim člankom, MIB treba koordinirati djelovanje središnjih banaka.
- (13) Odredbe ove Odluke trebalo bi proširiti kako bi se primjenjivale na povezane nacionalne središnje banke (NSB) sporazumom između povezanih nacionalnih središnjih banaka i središnjih banaka Eurosustava,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Područje primjene

Ovom Odlukom uređuje se pristup određenim podacima iz sustava TARGET i njihova upotreba kako je utvrđeno u članku 3. i za potrebe utvrđene u članku 3.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Odluke primjenjuju se definicije iz članka 2. Smjernice (EU) 2022/912 (ESB/2022/8).

Članak 3.

Pristup određenim podacima iz sustava TARGET i njihova upotreba

1. U skladu s člankom 28. stavkom 3. dijela I. Priloga I. Smjernici (EU) 2022/912 (ESB/2022/8), središnje banke mogu pristupiti podacima na razini transakcija iz sustava TARGET svih sudionika svih komponenti sustava TARGET i upotrebljavati ih za kvantitativne analize i numeričke simulacije, u mjeri u kojoj je to potrebno, za sljedeće potrebe:

- (a) osiguravanje djelotvornog funkcioniranja i nadzor sustava TARGET;
- (b) provođenje analiza potrebnih za makrobonitetni nadzor, financijsku stabilnost, financijsku integraciju, tržišne operacije, sanaciju i funkcije monetarne politike;
- (c) provođenje analiza potrebnih za jedinstveni nadzorni mehanizam u skladu s načelom razdvajanja.

2. Pristup podacima iz stavka 1. i njihova upotreba ograničeni su na kako slijedi:

- (a) za osiguranje djelotvornog funkcioniranja i nadzor sustava TARGET, pet članova osoblja koji se bave funkcioniranjem sustava TARGET i pet članova osoblja koji se bave nadzorom sustava TARGET, svaka grupa sa zasebnim pristupom podacima;
- (b) za analize iz stavka 1. točaka (b) i (c), skupina od najviše 15 članova osoblja koji provode istraživanja, koju koordiniraju voditelji istraživanja Europskog sustava središnjih banaka.

3. Središnje banke imenuju članove osoblja iz stavka 2. Ako je za potrebe stavka 2. imenovan član osoblja iz područja funkcioniranja sustava ili istraživanja, to imenovanje mora odobriti Odbor za tržišnu infrastrukturu (MIB). Odbor za tržišnu infrastrukturu i platni promet (MIPC) mora odobriti imenovanje članova osoblja zaduženog za nadzor za potrebe stavka 2. točke (a). Postupci iz ovog članka primjenjuju se, prema potrebi, i na zamjenu osoblja.

4. MIB utvrđuje posebna pravila kojima se jamči povjerljivost podataka na razini transakcija. Središnje banke dužne su osiguravati da članovi osoblja imenovani u skladu sa stavcima 2. i 3. poštuju ova pravila. U slučaju nepostupanja u skladu s posebnim pravilima koje je utvrdio MIB središnje banke dužne su osigurati da članovi osoblja imenovani u skladu sa stavkom 3. više nemaju pristup podacima iz stavka 1. niti se njima koriste. MIB je dužan pratiti postupanje u skladu s odredbama ovog stavka.

5. Upravno vijeće može odobriti pristup i drugim korisnicima i utvrđuje precizna pravila za to. U tom slučaju MIB je dužan nadzirati njihovu upotrebu podataka i posebno njihovu usklađenost s odredbama o povjerljivosti, na način kako ih je utvrdio MIB, a skladu s člankom 28. Priloga I. Smjernici (EU) 2022/912 (ESB/2022/8).

Članak 4.

Analitičko okružje sustava TARGET

1. Za izvršavanje kvantitativnih analiza i numeričkih simulacija iz članka 3. stavka 1. uspostavlja se analitičko okružje sustava TARGET, koje se sastoji od analitičkog okružja i alata za simulaciju.

2. ESB razvija i održava analitičko okružje. Suomen Pankki razvija i održava alat za simulaciju. Analitičko okružje i alat za simulaciju sastoje se od potrebne tehničke infrastrukture, alata za izvlačenje podataka, alata za simulaciju i analitičkog softvera.

3. ESB i Suomen Pankki sklapaju sa središnjim bankama Eurosustava sporazum kojim se uređuju usluge i tehničke specifikacije analitičkog okružja sustava TARGET. Taj sporazum obuhvaća povezane nacionalne središnje banke.

Članak 5.

Objava i objavljivanje

1. MIB može objaviti informacije dobivene upotrebom podataka na razini transakcija, pod uvjetom da nije moguće, izravno ili neizravno, identificirati sudionike ili njihove klijente.
2. MIB koordinira objavljivanje i objavu informacija o plaćanjima središnjih banaka u skladu s člankom 28. stavkom 5. dijela I. Priloga I. Smjernici (EU) 2022/912 (ESB/2022/8).

Članak 6.

Stavljanje izvan snage

Odluka ESB/2010/9 stavlja se izvan snage s učinkom od 20. ožujka 2023.

Članak 7.

Stupanje na snagu

1. Ova Odluka stupa na snagu petog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.
2. Ova se Odluka primjenjuje od 20. ožujka 2023.

Sastavljeno u Frankfurtu na Majni 6. ožujka 2023.

Predsjednica ESB-a
Christine LAGARDE
